

PAPER DETAILS

TITLE: GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ'NDE KAYYUM ATANAN BELEDİYELERLE İLGİLİ
YEREL GAZETE GÜNDEMLERİ ÜZERİNE BİR ÇÖZÜMLEME

AUTHORS: Hasan ALTINCIK, Hasan GÜLLÜPUNAR

PAGES: 72-89

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1749179>

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ'NDE KAYYUM ATANAN BELEDİYELERLE İLGİLİ YEREL GAZETE GÜNDEMLERİ ÜZERİNE BİR ÇÖZÜMLEME*

Hasan ALTİNCİK¹

Hasan GÜLLÜPUNAR²

Öz

Yerel gündemin oluşmasındaki önemli aktörlerden biri de yerel basındır. Yerel basının yapılanması ve ekonomi politik ilişkileri yerel gündemin oluşmasında belirleyici bir faktördür. Belediyeler yerel düzeydeki bu ilişki yapısı içerisinde önde gelen kurumlar arasındadır. Belediyeler yönetiminin seçimle belirlenmesi nedeniyle siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik bütün yerel dinamiklerin etkinlik gösterdiği bir alana sahiptir. Dolayısıyla belediyeler yerel basının oluşturduğu gündem açısından temel bir aktör olarak değerlendirilebilir. Bu çalışma 15 Temmuz 2016 darbe girişimi sonrasında Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde kayyum atanan belediyelerle ilgili haberlerin yerel basındaki temsilini kayyum atama öncesi ve sonrası bağlamında ele almaktadır. Çalışmada Diyarbakır, Mardin ve Batman il belediyeleri örnek olarak incelenmiştir. Bu illerde yayınlanan “Diyarbakır Olay”, “Diyarbakır Söz”, “Tigris Haber”, “Mardin Life” ve Batman Yön gazetelerinin ilk sayfaları içerik analizi yöntemiyle incelenmiş ve haber dağılımlarıyla ilgili istatistiki sonuçlar ortaya konmuştur. Bu sonuçlara göre kayyum öncesi ve kayyum sonrası süreci kapsayan 6 aylık dönemde toplam 1010 gazete sayısının analizi yapılmıştır. Yapılan analizler kayyum atama öncesi ile kayyum atama sonrası dönemde yayınlanan haberler arasında konusu bakımından bir farklılığın oluştuğunu göstermiştir. Ayrıca Kayyum sonrası dönemde yayımlanan haberlerin çoğunlukla manşet ve sürmanşetten verildiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelime: Gündem Belirleme Teorisi, Yerel Gazeteler, Kayyum.

*Bu çalışma Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde yürütülen “Gündem Belirleme Teorisi Bağlamında Yerel Yönetimler ve Medya: Kayyum Atanan Belediyeler Üzerine Bir İnceleme” başlıklı doktora tezinden türetilmiştir.

¹Öğr. Gör. Dr., Dicle Üniversitesi, E-posta: hसानaltincik@gmail.com, ORCID: 0000-0002-3528-2680.

²Prof. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, E-posta hgullupunar@gmail.com, ORCID: 0000-0002-6479-6269.

AN ANALYSIS ON THE AGENDA OF THE LOCAL NEWSPAPERS REGARDİNG MUNICIPALİTİES THAT HAVE BEEN APPOINTED TRUSTEES İN THE SOUTHEASTERN OF TURKEY

Abstract

The local press is one of the important figures in the formation of the local agenda. The structuring of the local press and its political economy relations are a determining factor in the formation of the local agenda. Municipalities are among the leading institutions in the structure of this relationship at the local level. Since the municipality determines its administrations through an election, it has an area where all political, social, cultural, and economic local dynamics are active. Therefore, municipalities can be considered as major factors in terms of the agenda of the local press. This study examines the representation of the news in the local press about the municipalities which were appointed trustees in the Southeastern Anatolia Region after attempted coup on 15 July 2016 in the context of before and after the appointment of trustees. In the study, provincial municipalities in Diyarbakır, Mardin, and Batman were examined as samples. The first pages of the following newspapers "Diyarbakır Olay", "Diyarbakır Söz", "Tigris Haber", "Mardin Life" and "Batman Yön" in those provinces were analyzed using content analysis method and statistical results regarding news distribution were presented. In the light of these results, a total of 1010 number of newspapers analysis was conducted over a six-month period covering the pre-and post-trustee periods. Analysis have shown that the news coverages differentiated before and after the appointment of a trustee. In addition, it was concluded that the news published in the post-trustee period was mostly found on headings and subheadings.

Keywords: Agenda Setting Theory, Local Newspapers, Trustee.

GİRİŞ

Gündem kelime itibariyle bakıldığında Türk Dil Kurumu Sözlüğünde “toplantılarda görüşülecek konuların bütünü, yaşanan günlük olaylar” olarak tanımlanırken (<http://www.tdk.gov.tr>); İngilizce karşılığı “agenda” kelimesi Merriam Webster sözlüğünde dikkate alınması ya da yapılması gereken şeylerin bir listesi, sıklıkla ideolojik bir plan ya da programa dikkat çekme şeklinde tanımlanmaktadır (www.merriam-webster.com). Gazetecilik mesleğiyle ilgili ele alındığında kavram basit anlamıyla haberin ne olduğu ya da daha kapsamlı bir anlamda haberin nasıl bildirildiğiyle ilgili bir tanımlamadır (Lilleker, 2013, s. 37). Kuramsal açıdan bakıldığında ise medyanın etkileri temelinde yapılmış çalışmalarda gündem belirleme teorisi kavramsallaştırması yapılmış ve kitle iletişim araçlarının iletilerini hedef kitlelere göndermeden önce belirli konu ve olaylara ağırlık vererek kamuoyunun ne hakkında düşüneceğini belirlemeye çalışması olarak tanımlanmıştır (Gökçe, 1993, s. 113).

Kitle iletişim araçlarının ağırlık verdiği konu, olay ve haberlerin halk tarafından da önemli olarak algılandığı, tersi bir durum olarak bu araçların ağırlık vermediği konu, olay ve

haberlerin ise önemsiz olarak algılandığı felsefesine dayanmaktadır (Mutlu, 1995, s. 148) Dolayısıyla gündem belirleme teorisi izler kitlenin “ne hakkında düşünecekleri” konusunda kitle iletişim araçlarının başarılı bir şekilde hareket ettiğini (Tekinalp & Uzun, 2006, s. 120-121) ifade etmektedir.

Gündem belirleme teorisi 2. Dünya Savaşından sonraki çalışmalarda ortaya atılmıştır. Bu dönem kitle iletişim araçlarının etkileri ile ilgili araştırmalarda güçlü etkilere geri dönüş olarak tanımlanan dönemi içermektedir. Kitle iletişim araçlarının sınırlı bir etkiye sahip olduğu görüşünün önemini yitirmesi sonucunda yeniden başlayan güçlü etkiler dönemi medya içeriklerinin yapay bir bilinç üretmek amacıyla dizayn edildiği, izler kitlelerin ilgileri dışında içerikler üretildiği ve bu üretilen içeriğin kitleler tarafından tüketilmesinin sağlanmaya çalışıldığı düşüncesinden kaynaklanmaktadır (Tokgöz, 2015, s. 281).

Gündem belirleme teorisiyle ilgili temel 1922 yılında Walter Lippman'ın Kamuoyu (Public Opinion) adlı eserinde ifade edilen gazetelerin kamuoyunun gündemini belirlediği fikrine dayanmaktadır. Lippmann, izler kitlenin kafasında oluşturulan imgeler ve sahte çerçevenin inşasında basının ve basın tarafından sunulan haberlerin etkin bir gücü olduğunu belirtmektedir. Bu bağlamda gündemle ilgili bir şeyler öğrenmek için izler kitlenin alıp okuduğu gazetelerde hangi haberlerin basılacağı, hangilerinin basılmayacağı, haberlerin hangi sayfalarda ve sayfanın neresinde yer alacağı, puntolarının büyüklüğü gibi unsurlar açısından bir dizi seçimler yaptığını belirtmektedir (Özçetin, 2018, s. 91). Walter Lippmann, kamuoyu kitabında editörlerin, gazetecilerin haberin veriliş şeklinin kamuoyu üzerinde doğrudan ve ince bir etki yapabileceğini anladıklarını söylemiştir (Park, 1922, s. 233). Lippmann, “İçinde yaşadığımız çevre ile ilgili bildiklerimizin çoğunun bize doğrudan deneyimlerimizle değil de; dolaylı yollarla, örneğin kitle iletişim araçları aracılığıyla geldiğini ve bunların yalnızca bir görüntüden ya da anlam haritasından ibaret olduğunu” vurgulamaktadır (Lippman, 1977; akt. Yüksel, 2001, s. 33).

McCombs ve Shaw 1968'de ABD'deki başkanlık seçimlerini inceleyerek gündem belirleme teorisine yönelik ilk sistematik uygulamayı yapmışlardır. Çalışmada Kuzey Caroline eyaletinin Chapel Hill kentinde, kitle iletişim araçlarının gündemi ile seçmenlerin gündemi arasındaki ilişkiyi tespit etmeyi amaçlamışlardır (Tokgöz, 2015, s. 300). McCombs ve Shaw, halkın gündemini seçmenlerin önem verdikleri konuların ne olduğuna yönelik açık uçlu anket sorularıyla; medya gündemi ise Chapel Hill'deki seçmenlerin takip ettikleri dokuz büyük haber kaynağı üzerinde yaptıkları içerik analiziyle ortaya koymuşlardır. Bu kaynaklar arasında televizyon haberleri, yerel gazeteler ve haber dergileri yer almıştır. Sonuçlar

seçmenlerin önem verdiği konular ile medya gündemi arasında bir bağlantı olduğunu göstermiştir. (McCombs & Valenzuela, 2007, s. 45). Dolayısıyla McCombs ve Shaw tarafından, oy verme davranışının medya sayesinde değişmediği ancak medyanın düşünceleri ve konuşmaları için insanların gündemini belirlediği ortaya konmuştur (Baskin vd., 1997, s. 63).

Gündem belirleme ile ilgili başka bir çalışma ise G. Ray Funkhouser tarafından yapılmıştır. Funkhouser, Time, Newsweek ve US. News and World Report dergilerini içerik analizi yöntemiyle incelemiştir. Çalışma McCombs ve Shaw'ın çalışmalarından elde edilen bulguların desteklendiğini göstermiştir. “Amerikan’ın en önemli sorunlarının neler olduğu” sorusunun yöneltildiği çalışmada kitle iletişim araçlarının ağırlık verdiği konuların halk tarafından da önemli görülen konular olduğu sonucuna ulaşmıştır (Işık, 2008, s. 83).

McCombs ve Shaw tarafından kavramsallaştırılan gündem belirleme teorisinden hareketle bilim insanları kamu ve politika odaklı çalışmalara ilgi duymuşlardır. Rogers ve Dearing, Walter Lippmann ile başlayan gündem belirleme teorisiyle ilgili çalışmaların yönelimlerini 1987 yılına kadar incelemiş ve kronolojik bir sıralama oluşturmuşlardır (Rogers & Dearing, 1988, s. 561-563). Rogers ve Dearing, kamu ve politika gündemini arasındaki ilişkinin bilim insanlarının büyük ilgisini çektiğini belirtmişlerdir. Kamu ve politika gündemleri üzerine yapılan çalışmaların kitle iletişim araştırmacılarının ilgisini çekmesinin temel nedenini erken kitle iletişim araştırmalarında doğrudan medya etkisiyle ilgili bilimsel bulguların azlığına dayandırmışlardır. Dolayısıyla bu teori bilimsel açıdan alternatif bir yaklaşım sunmaktadır. Kitle iletişim araştırmacıları gündem belirlemeyle ilgili yaptıkları araştırmaların bir çoğunda, iletişim araçlarının sınırlı etkisiyle ilgili bulgulara karşılık temel gerekçelerini ifade etme imkanı bulmuşlardır (Rogers & Dearing, 1988, s. 560).

1. BELEDİYELER VE MEDYA GÜNDEMİ İLİŞKİSİ

Gündem bir rekabetin sonucunda oluşmaktadır. Çünkü rakip seslerin var olduğu demokratik bir sistemde halkı etkileme konusunda kitle iletişim araçları önemli bir rol oynamaktadır. Bu durum aktörler tarafından bir kural olarak kabul edilmektedir. Herhangi bir grubu gündem belirleme sürecinde mutlak iktidar sahibi olarak görmek mümkün değildir. Ancak gündemin belirli gruplar tarafından tayin edildiği söylenebilir. Örneğin gazete editörleri, medya patronları, politikacılar, onların ticari müttefikleri, askeri –endüstriyel kurumlar bunlara örnek

gösterilebilirler (Lilleker, 2013, s. 39). Dolayısıyla yerel demokrasinin önemli bir uygulama alanı olarak belediyeler yerel gündemin belirlenmesinde önemli bir aktör olarak düşünülebilir.

Demokratik ve çoğulcu ülkelerde önemli bir yerel yönetim birimi olan belediyelerin yönetimleri demokratik seçimler sonucunda belirlenmektedir. Bu süreç hem seçim hem de seçim sonrası hizmet dönemlerinde yoğun bir rekabeti doğurmaktadır. Bu rekabetin önemli koşullarından biri yerel gündemin oluşturulması ve yönetilmesidir. Dolayısıyla belediye yönetimlerinin yerel medya kuruluşlarıyla ilişkileri gündem oluşumu ve gündem yönetimi bakımından önem taşımaktadır. Bu ilişkilerde iletişim yönetiminin profesyonel bir niteliği olarak kurumsal iletişim yapılanmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

İletişim teknolojilerindeki gelişmeler ve buna bağlı olarak iletişim yönetiminin profesyonel bir iş alanı haline gelmesiyle birlikte örgütsel yapılar iletişim yönetimiyle ilgili birimlerini oluşturmuşlardır. Belediyeler açısından birçok isim altında zikredilse de (Halkla İlişkiler, Basın ve Halkla İlişkiler, Basın Müşavirliği vs.) genel bir ifadeyle kurumsal iletişim birimleri bu fonksiyonu karşılayan birimler olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu birimlerin medya ile ilişkileri belediye yönetimlerinin yerel gündem oluşumuna hâkim olmaları bakımından önem taşımaktadır.

Belediyelerde kurumsal iletişim yönetimlerinin temel amaç-larından biri belediye adına toplumsal bir iklim oluşturmak ve bunu yürütmektir. Kurumsal iletişim birimleri belediye yönetimine halk adına iş ve işlemleri yapması gerektiği felsefesini sürekli olarak hatırlatan bir fonksiyonu üstlenmektedir (Sezgin, 2011, s. 94). Diğer bir ifadeyle bir taraftan belediyenin toplum adına hizmetler üretebilmesi için halkın tanınması faaliyetlerinde bulunurken bir taraftan da yaptığı hizmetlerle toplumun gündemini oluşturabilmesi gerekmektedir. Kurumsal iletişim birimleri belediye ve halkın karşılıklı olarak birbirlerini anlamaları için sağlıklı ve iyi işleyen bir iletişim mekanizması oluşturmayı amaçlamaktadırlar (Yalçındağ, 1996, s. 243).

Günümüz şartları kamu hizmetlerinin geleneksel yönetim anlayışıyla yürütülemeyeceğini ortaya koymaktadır. Kamu hizmeti sunan yerel yönetimler bir taraftan siyasi otoriteye karşı sorumluyken ve hesap verirken bir taraftan da hizmet verdiği vatandaşlarla iletişim ve etkileşim içerisinde olma gereksinimi duymaktadır (Coşkun, 2007, s. 99). Dolayısıyla katılımcı bir yönetim anlayışını benimsemek zorunda kalmaktadır. Katılımcı yönetim anlayışında kararların alınmasından uygulanmasına, denetiminden sonuçları üzerindeki etkide bulunmaya kadar halkın kendisini ilgilendiren süreçlere etkin bir şekilde katılımını gerektirmektedir (Yaman, 2017, s. 137-138). Türkiye'de özellikle 1960'lardan sonra katılımcı

bir yaklaşım benimsenmeye başlamış ve 1990’lardan sonra belediyelerin planlama süreçlerinde kurumsal iletişimin stratejik planlarda yer bulmaya başladığı görülmektedir (Güllüpunar, 2013, s. 220).

2. ARAŞTIRMA KONUSU

Araştırmanın konusunu Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde bulunan ve kayyum atanan il belediyeleriyle ilgili yerel gazete gündemlerinin analizini içermektedir. 15 Temmuz 2016’da gerçekleşen darbe girişiminin ardından terörle mücadele kapsamında teröre destek verdikleri gerekçesiyle Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde yer alan bazı il ve ilçe belediyelerine kayyum ataması gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede Diyarbakır, Mardin, Batman, Siirt ve Şırnak kayyum atanan iller arasında yer almıştır.

Türk Dil Kurumu sözlüklerinde, “Kayyum” sözcüğü “belli bir malın yönetilmesi veya belli bir işin yapılması için görevlendirilen kimse” şeklinde tanımlanmaktadır (<https://sozluk.gov.tr>). Genel bir çerçeveye “kayyum” kavramı anayasaya ve hukuka uygun olarak hareket etmediği tespit edilen şirket, kurum ve kuruluşların yönetimi için mahkeme tarafından geçici olarak atanan kişi veya kişiler olarak ifade edilebilir. Türk Medeni Kanunu Madde 403’te kayyum kavramı, vesayet organlarından biri sayılmış olup, belirli işleri görmek veya malvarlığını yönetmek için atanabilir, şeklinde yer almıştır. Boş kalan bir yönetim yapısının, hukuki süreç sonuçlanıncaya kadar devamını sağlamak veya hukuken anlaş-mazlık olan durumlarda reşit olmamış bireylerin haklarını korumak amacıyla görevlendirilen kişilere kayyum denilmektedir. Kayyumun amacı yönetsel boşluğu doldurmak, kişi ve kurumların devamlılığı için temsilcilik yapmaktır (Türk Medeni Kanunu, 2019).

Çalışmada kayyum atanmış olan Diyarbakır, Mardin ve Batman illerinin belediyeleriyle ilgili yerel gazetelerde çıkan haberler konu edinilmektedir. Bu kapsamda yerel gazeteler kayyum ataması öncesindeki 3 aylık dönem olan 15 Nisan 2016 ve 15 Temmuz 2016 tarihleri arası ve kayyum atandıktan sonraki 3 aylık dönem incelenmiştir.

2.1. Araştırma Soruları

Diyarbakır, Mardin ve Batman il belediyeleriyle ilgili haberlerin kayyum atama öncesinde ve sonrasında yerel basında nasıl yer aldığına tanımlanması amacıyla yapılan çalışmanın temel soruları şu şekilde ifade edilebilir:

- 1) Kayyum atanma öncesi ve sonrasında belediyelerle ilgili haberlerin oransal dağılımı nasıldır?
- 2) Kayyum atanma öncesi ve sonrasında belediyelerle ilgili haberlerde ağırlık verilen konular nelerdir?
- 3) Gazete sayfasındaki yeri bakımından kayyum atanma öncesi ve sonrasında belediyelerle ilgili haberler nasıl yer almıştır?
- 4) Kayyum atanması öncesi ve sonrasında belediyelerle ilgili haberlerde kurum mu belediye başkanı mı ön plana çıkmaktadır?
- 5) Kayyum atanması öncesi ve sonrasında belediyelerle ilgili haber kaynaklarının dağılımları nasıldır?
- 6) Kayyum atanma öncesi ve sonrasında belediyelerle ilgili haberlerde çözüm önerisi sunulmuş mudur?

2.2. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi hem nitel hem de nicel analiz özelliğine sahiptir. İçerik analizi toplumsal ya da toplum bilimsel araştırmalarda kullanılan bir gözlem tekniği olarak ifade edilebilir (Aziz, 2015, s. 131). İnsan etkileşimlerinin, gazete içeriklerinin, televizyon programlarının, bu mecralardaki karakterlerin betimlenmesine, siyasal söylem ve haberlerde kullanılan kelimelerin incelenmesine yarayan, uygulama alanı oldukça geniş bir yöntemdir (Yıldırım, 2015, s. 105).

Çalışmada kullanılan içerik analizi yöntemiyle kayyum atanan belediyelerle ilgili yerel gazetelerde çıkan haberler analiz edilmiştir. Verilerin analizi için öncelikli olarak iki farklı kodlama cetveli oluşturulmuştur (EK. 1). Kodlama cetvellerinin ilkinde kayyum atanmadan önceki belediye haberleri, ikincisinde ise kayyum atandıktan sonraki belediye haberleri ele alınmaktadır. Bu kodlama cetvelleri SPSS 25 istatistik programında sınıflandırılarak veri setleri oluşturulmuştur. Veri setlerine bilgi girişleri ayrı ayrı gerçekleştirilmiş ve sonrasında veri setleri birleştirilmiştir.

Araştırmada iki farklı kodlayıcı görev almıştır. Kodlayıcılardan biri araştırmacının kendisidir. Kodlayıcılar kodlama cetvelleri doğrultusunda kayyum ataması öncesi ve sonrası döneme ait yerel gazetelerin ilk sayfalarını tarayarak verileri işlemişlerdir. Kodlama işlemi bittikten sonra kodlamanın güvenilirliği için Cohen's Kappa kodlayıcılar arası güvenilirlik katsayısı

kullanılmıştır. Aşağıdaki sonuçlara bakılarak Kappa Değerleri +1'e yakın ve +1 olduğu için kodlayıcılar arasındaki uyumun mükemmel olduğu söylenebilir (Kılıç, 2015, s. 142-144).

Tablo 1. Kodlayıcılar Arası Kappa Güvenirlilik Katsayıları

Değişken	Kappa Değeri
Haberde Öne Çıkarılan Konu	0,75
Belediye veya Başkanına Yönelik Övgü veya Eleştiri	0,83
Haberde Siyasi Partiye Vurgu	0,95
İdeoloji Öne Çıkarma	0,91
Haber Kaynağı	0,84
Haberde Görsel Kullanımı	1,00
Haberde Kullanılan Görsel Türü	1,00
Görselin Renk Durumu	1,00
Haberde Kullanılan Başlık Türü	0,90
Haberin Sunum Şekli	0,84
Kayyum Sonrası Belediye Haberine Nasıl Yaklaşıldığı	0,83
Haberde Bir Çözüm Önerisi Var mı?	0,75
İlk Sayfada Konuyla İlgili Köşe Yazısına Yönlendirme	0,75
İlk Sayfadan iç sayfalara Yönlendirme	0,96
Kayyuma Olumlu Yaklaşılan Haber	0,71

2.3. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde kayyum atanan il belediye ve büyükşehir belediyeleri oluşturmaktadır. Araştırmada olasılık dışı örnekleme yöntemlerinden amaçlı-kasti örnekleme yöntemi seçilmiştir (Ural & Kılıç, 2011, s. 43-46). Bu bağlamda yerel gazetelerin ilgili sayılarına ulaşılma imkânı nedeniyle Diyarbakır, Mardin ve Batman illeri örneklem olarak belirlenmiştir. Bu illerde yayımlanan “Diyarbakır Olay”, “Diyarbakır Söz”, “Tigris Haber”, “Mardin Life” ve “Batman Yön” isimli günlük yerel gazetelerde çıkan haberler incelenmiştir. Diyarbakır Olay gazetesi 21 yıldır yayımlanmaktadır ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki tüm illere dağıtımı yapılmakta ve gazetede bölgedeki gelişmelere yer verilmektedir. Tigris Haber gazetesinin 8 yıllık bir geçmişi bulunmaktadır. Tigris Haber

gazetesinde de bölge illerindeki gelişmelere yer vermekte ve gazetenin bölge illerinde satışı yapılmaktadır. Diyarbakır Söz Gazetesi 29 yıldır yayımlanmaktadır, Diyarbakır'ın en eski gazetelerinden biri olan Diyarbakır Söz gazetesinde bölge haberlerine yer verilmekte ancak bölge illerinde satışı yapılmamaktadır. 17 yıllık bir yayın hayatına sahip olan Mardin Life gazetesi sadece Mardin ve İlçelerle ilgili gelişmeleri haber yapmaktadır. Batman Yön gazetesi ise 9 yıldır yayınlanmaktadır. Bu gazetede Mardin Life gibi yerel gündemle hareket etmektedir. Bu bağlamda ilgili gazetelerin ilk sayfalarında yer alan haberler analiz edilmiştir. Araştırmanın yönteminde belirtildiği gibi Diyarbakır, Mardin ve Batman il belediyelerine kayyum atanması öncesi için 15 Nisan 2016 - 15 Temmuz 2016 tarihleri arası sayılar incelenmiştir. Kayyum atanma sonrası dönemler için ise her ilde kayyum atanma tarihi başlangıç olarak alınmıştır. Bu kapsamda Diyarbakır için 01 Kasım 2016 - 31 Ocak 2017, Mardin için 17 Kasım 2016 - 17 Şubat 2017 ve Batman için ise 11 Eylül 2016 – 11 Aralık 2016 tarihleri arası gazete sayıları ele alınmıştır.

2.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Gazete arşivlerinin bilgisayar ve basılı ortamlarda muhafaza edilmemesi, her gazetenin kütüphanelere gönderilmemesi, her kütüphanenin gazeteleri arşivlememesi, bayram ve tatil günlerinde kütüphanelerin kapalı olması, kütüphanelerdeki fiziki imkanların gazetelerin gün/ay/yıl şeklinde tasniflenmesine imkan vermiyor olması (gazetelerin kaybolması veya geri dönüşüme yollanması) ve kayyum atanan diğer illerdeki gazetelerle iletişim kurulmasına rağmen çalışmaya dahil olmak istememeleri gibi nedenler araştırmanın sınırlılıklarını oluşturmaktadır.

2.5. Araştırmanın Bulguları

Araştırmada ilk önce kayyum atanması öncesi ve sonrası için haberlerin toplam frekans dağılımlarına bakılmıştır. İncelenen tarih aralıklarında toplamda 1010 gazete sayısına ulaşılmıştır. Bu sayılarda incelenen gazetelere yönelik dağılıma bakıldığında “Diyarbakır Olay” gazetesi yüzde 20.1, “Diyarbakır Söz” gazetesi yüzde 20, “Tigris Haber” gazetesi yüzde 21.6, “Mardin Life” gazetesi yüzde 18.5 ve “Batman Yön” gazetesi yüzde 19.8 olarak gerçekleşmiştir (Tablo 2).

Tablo 2. İncelenen Gazete Sayılarının Toplam İçindeki Dağılımı

Gazete Adı	n	%
Diyarbakır Olay	203	20.1
Diyarbakır Söz	202	20.0
Tigris Haber	218	21.6

Mardin Life	187	18.5
Batman Yön	200	19.8
Toplam	1010	100

İncelenen dönemlerdeki toplam gazete sayıları kayyum atama öncesi ve sonrası olarak gruplandırıldığında; gazete sayılarının yüzde 48,8'i kayyum atandıktan sonra, yüzde 51.8'i ise kayyum atanmadan önceki döneme ait olduğu görülebilir (Tablo 3).

Tablo 3. Gazete Sayısının Kayyum Atanma Öncesi ve Sonrası Dağılımı

Kayyum Atanma Durumu	n	%
Atanmış	493	48.8
Atanmamış	517	51.2
Toplam	1010	100

Haberler konu başlıklarına göre incelendiğinde kayyum öncesi dönem için en yüksek oranda (%9,9) haber yapılan konunun sosyal hizmetler olduğu görülmektedir. Daha sonraki konu başlıkları ise ulaşım (%3,9), kültür ve sanat hizmetleri (% 3,3), altyapı hizmetleri (%3,1), siyasi açıklamalar (%3,1), üstyapı hizmetleri (%2,7), temizlik hizmetleri (% 2,7), belediye başkanı (%2,5), çevre sorunları (%1,9), dini inanç (%1,4), belediye personeli (% 1) ve demokratik haklar (%0,4) olarak sıralanmıştır (Tablo 4).

Kayyum sonrası dönemde ise en yüksek düzeyde (%7,5) haber yapılan konu kayyum ataması konusunda olduğu görülmektedir. Diğer konular ise yüksekte düşüğe göre üstyapı hizmetleri (%6,5), ulaşım (%5,1), sosyal hizmetler (%4,5), kültür ve sanat hizmetleri (% 1,4), altyapı hizmetleri (%1,2), demokratik haklar (%1,2), belediye başkanı (%1,2), siyasi açıklamalar (%1), temizlik (%0,8), belediye personeli (%0,8), çevre sorunları (%0,4) ve belediye ihaleleri (%0,2) şeklinde sıralanmıştır (Tablo 4).

Tablo 4. Haberlerin Öne Çıkarılan Konulara Göre Dağılımı

Haber Konusu	Kayyum Öncesi		Kayyum Sonrası	
	n	%	n	%
Kayyum	0	0.0	37	7.5
Altyapı Hizmetleri	16	3.1	6	1.2
Üstyapı Hizmetleri	14	2.7	32	6.5
Çevre Sorunları	10	1.9	2	0.4
Demokratik Haklar	2	0.4	6	1.2
Sosyal Hizmetler	51	9.9	22	4.5
Belediye İhaleleri	0	0.0	1	0.2

Temizlik Hizmetleri	14	2.7	4	0.8
Dini İnanç	7	1.4	0	0.0
Ulaşım	20	3.9	25	5.1
Belediye Başkanı	13	2.5	6	1.2
Siyasi Açıklamalar	16	3.1	5	1.0
Kültür Ve Sanat Hizmetleri	17	3.3	7	1.4
Belediye Personeli	5	1.0	4	0.8
Diğer	25	4.8	20	4.1
Olan Haberlerin Toplamı	210	40.6	177	35.9
Haber Yok	307	59.4	316	64.1
Genel Toplam	517	100.0	493	100.0

Genel olarak bakıldığında her iki dönem içinde öne çıkan bazı farklılıkların olduğu söylenebilir. Örneğin kayyum öncesi dönemde belirgin bir farkla sosyal hizmetlerle ilgili haberler daha yüksek bir oranda yapılmıştır. Aynı konuda kayyum sonrası dönem için ise kayyum öncesi dönemin yaklaşık olarak yarısı kadar daha az haber yapıldığı görülmektedir. Buna karşın üstyapı hizmetleriyle ilgili haberler kayyum sonrası dönemde kayyum öncesi döneme göre yaklaşık olarak üç kat daha artmıştır. Bu çerçevede diğer konulara bakıldığında altyapı hizmetleri, çevre sorunları, temizlik hizmetleri, dini inanç, belediye başkanı, siyasi açıklamalar, kültür ve sanat hizmetleri ve belediye personeli konularında kayyum öncesi dönemde daha fazla haber yapılmıştır. Kayyum sonrası dönemde ise demokratik haklar, belediye ihaleleri ve ulaşım konularında kayyum öncesine göre daha fazla haber yapıldığı görülmüştür. İncelenen gazete sayısında haber olmayan gün “haber yok” olarak değerlendirilmiştir.

Tablo 5. Haberlerin Gazetelerdeki Dizgesel Dağılımı

Haberin Sayfadaki Yayın Yeri	Kayyum Öncesi		Kayyum Sonrası	
	n	%	n	%
Manşet	26	5.0	49	9.9
Sürmanşet	33	6.4	46	9.3
Sayfanın eteği	47	9.1	25	5.1
Yan sütunlar	87	16.8	44	8.9
Diğer	17	3.3	12	2.4
Olan Haberlerin Toplamı	210	40.6	176	35.7
Haber Yok	307	59.4	317	64.3
Genel Toplam	517	100.0	493	100.0

Haberlerin gazetelerdeki dizgesel dağılımı incelendiğinde, kayyum öncesi haberlerinin yüzde 16,8'i gazetelerin yan sütunlarında, yüzde 9,1'i sayfanın eteğinde, yüzde 6,4'ü sürmanşette, yüzde 5'i manşette, yüzde 3,3'ü ise gazetenin dizgesel olarak bu tanımlamalarının dışında kalan diğer kısımlarında yayımlandığı görülmektedir. Kayyum sonrası haberlerin ise yüzde 9,9'u manşetten, yüzde 9,3'ü sürmanşetten, yüzde 8,9'u yan sütunlardan, yüzde 5,1'i sayfanın eteğinde ve yüzde 2,4'ü sayfanın diğer kısımlarından verilmiştir (Tablo 5).

Bu verilere bakıldığında kayyum atandıktan sonra yapılan belediye haberlerinin daha yüksek oranlarda manşet ve sürmanşetten verildiği görülmektedir. Manşet, gazetenin ilk sayfasında büyük ve kalın puntolarla yazılan haberin başlığıdır. Sürmanşet ise gazetelerin logosunun üstünde yer alan haberin başlığına verilen isimdir. Her iki kullanım türü de genel olarak gündemde olan, gündem olabilecek veya gazetenin önem verdiği bir konuyla ilgili haberleri kapsamaktadır. Bu durum, kayyum sonrasında belediyelerle ilgili haberlerin yerel gündemin daha öncelikli konusu olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla bu fark belediye hizmet sunum anlayışının değişmesi, belediyenin basınla ilişkiler politikasının farklılaşması, yerel gazetelerin yapılması, yerel gazetelerin ekonomi politiği gibi birçok faktörden kaynaklanabilir.

Tablo 6. Haberlerde Başkanın ya da Belediyenin

Kurum Olarak Öne Çıkarılma Durumu

Haberde Öne Çıkarılan Unsur	Kayyum Öncesi		Kayyum Sonrası	
	n	%	n	%
Belediye Başkanı	48	9.3	70	14.2
Kurum	162	31.3	107	21.7
Olan Haberlerin Toplamı	210	40.6	177	35.9
Haber Yok	307	59.4	316	64.1
Genel Toplam	517	100.0	493	100.0

Haberlere öne çıkarılan unsur olarak belediye başkanı ve kurum olarak belediye ayırımı yapıldığında, kayyum öncesinde haberlerinin yüzde 31,3'ünde kurum olarak belediyenin, yüzde 9,3'ünde ise belediye başkanının öne çıkarıldığı görülmektedir. Kayyum sonrasında ise haberlerin yüzde 21,7'sinde kurum, yüzde 14,2'sinde belediye başkanı öne çıkarılmıştır (Tablo 6).

Her iki dönemde de kurum olarak belediye öne çıkarılan unsur olmuştur. Belediye hizmetlerinin kapsadığı geniş alan düşünüldüğünde bu sonuç olağan bir durumu ifade etmektedir. Ancak kayyum öncesinde belediye başkanının öne çıkarılma durumu yüzde 9,3, kayyum sonrasında ise yüzde 14,2 olarak gerçekleşmiştir. Bu da kayyum sonrası dönemde yerel basında belediye başkanlarını önceleyen haberlerin önemli düzeyde attığını göstermektedir.

Tablo 7. Haberlerin “Haber Kaynağı” Bakımından Dağılımı

Haber Kaynağı	Kayyum Öncesi		Kayyum Sonrası	
	n	%	n	%
Özel Haber	96	18.6	52	10.5
Ajans	1	0.2	0	0.0
Bildiri-bülten	1	0.2	0	0.0
Resmi Açıklama	4	0.8	4	0.8
Belirtilmemiş	105	20.3	118	23.9
Haber Merkezi	3	0.6	2	0.4
Olan Haberlerin Toplamı	210	40.6	176	35.7
Haber Yok	307	59.4	317	64.3
Genel Toplam	517	100.0	493	100.0

Haberler kaynağına göre incelendiğinde kayyum öncesinde haber kaynağı belirtilmeyen haberler (%20,3) ilk sırada yer alırken diğer haber kaynakları yukarıdan aşağı doğru sıralandığında özel haber (%18,6), resmi açıklama (%0,8), haber merkezi (%0,6) ajans haberleri (%0,2) ve bildiri bülten (%0,2) şeklinde sıralanmıştır. Kayyum öncesi dönemde haber kaynağı belirtilmeyen haber oranı ise yüzde 20,3 olarak gerçekleşmiştir. Kayyum sonrası döneme bakıldığında ise özel haber yüzde 10,5 ile ilk sırada yer almıştır. Resmi açıklama yüzde 0,8 olarak gerçekleşirken haber merkezi kaynaklı haber yüzde 0,4 olmuştur. Bu dönemde ajans ve bildiri –bülten haberi hiç yapılmamıştır. Haber kaynağı belirtilmeden yapılan haber oranı ise yüzde 23,9 olarak gerçekleşmiştir (Tablo 7).

Bu veriler genel olarak değerlendirildiğinde dikkat çeken farkın özel haber kategorisinde gerçekleştiği söylenebilir. Özel haberler, haberi yapan muhabirin isminin yazıldığı haberler olarak değerlendirilmektedir. Dolayısıyla yerel basın mensupları kayyum sonrası dönemde kayyum öncesi döneme göre önemli bir farkla özel haber yapmamışlardır.

Tablo 8. Haberde Çözüm Önerisi Getirme

Haberde Çözüm Önerisi	Kayyum Öncesi	Kayyum Sonrası
-----------------------	---------------	----------------

Durumu	n	%	n	%
Var	29	5.6	38	7.7
Yok	180	34.8	139	28.2
Olan Haberlerin Toplamı	209	40.4	177	35.9
Haber Yok	308	59.6	316	64.1
Genel Toplam	517	100.0	493	100.0

Haberler çözüm önerisi getirme özellikleri bakımından incelendiğinde kayyum öncesi haberlerin yüzde 34,8’inde bir çözüm önerisi bulunmazken, yüzde 5,6’sında çözüm önerisi verilmiştir. Kayyum sonrasında ise haberlerin yüzde 28,2’sinde bir çözüm önerisi bulunmazken, yüzde 7,7’sinde çözüm önerisi getirilmiştir. Dolayısıyla önemli bir fark olmamakla birlikte kayyum sonrası yapılan haberlerde daha yüksek bir oranda çözüm önerisinin getirildiğini söylenebilir. Bu durum kayyum sonrası dönemde yapılan haberlerde olumlu eleştirinin daha yüksek olduğu şeklinde yorumlanabilir. Çünkü çözüm önerisi getirmek bir sorunu dile getirmeyi de zorunlu kılmaktadır. Bu bakımdan sorunu gündeme alıp çözüm önerileri sunmak yerel gazetelerin kayyum atanan belediye yönetimiyle iyi ilişkiler geliştirme isteğinin de bir göstergesi olarak değerlendirilebilir.

SONUÇ

Çalışma kayyum atanmış olan Diyarbakır, Mardin ve Batman il belediyeleriyle ilgili haberlerin yerel basında oluşturduğu gündemle ilgili olarak gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda hem kayyum öncesi 3 aylık dönem hem de kayyum sonrası 3 aylık dönem süresince yerel basında yayınlanan haberler içerik analizi yöntemiyle incelenmiş ve betimsel tanımlar gerçekleştirilmiştir.

Kayyum öncesi ve kayyum sonrası dönemde incelenen belediyelerle ilgili yerel basında yapılan haberin sayılarında önemli bir değişiklik görülmemiştir. Kayyum öncesi dönemde belediyelerle ilgili olarak yapılmış olan toplam haberler düşük bir oranda kayyum sonrası toplam haberlere göre daha yüksek çıkmıştır. Bu sonuca bakılarak seçimle gelen belediye haberlerinin yerel medyada fazla aldığı söylenebilir.

Kayyum öncesi dönemde sosyal hizmetlerle ilgili haberler kayyum sonrası döneme göre belirgin bir farkla daha fazla yapılmıştır. Buna karşın üstyapı hizmetleriyle ilgili haberler önemli bir farkla kayyum sonrası dönemde daha yüksek bir oranda yayınlanmıştır. Ayrıca altyapı hizmetleri, çevre sorunları, temizlik hizmetleri, dinin inanç, belediye başkanı, siyasi

açıklamalar, kültür ve sanat hizmetleri ve belediye personeli konularında kayyum öncesinde daha yüksek oranlarda haber yapılırken; kayyum sonrası dönemde demokratik haklar, ulaşım ve belediye ihaleleriyle ilgili haberler daha yüksek oranlarda gerçekleşmiştir.

Haberin gazetede yayımlanma yeri haberin okuyucu tarafından fark edilmesi ve daha dikkatli bir şekilde okunması açısından önemlidir. Kayyum atandıktan sonra yapılan haberler daha yüksek oranlarda manşet ve sürmanşetten verilmiştir. Kayyum öncesi dönemde ise haberler çoğunlukla yan sütunlardan verilmiştir. Dolayısıyla kayyum sonrasında yayınlanan belediye haberlerinin kayyum öncesine göre yerel gündemin daha öncelikli konuları arasında yer aldığı söylenebilir. Bu durumun bir nedeni halkın ilgisinin kayyum atanması olayında olmasından dolayı medyanın da gündemini kayyum ataması gelişmesi belirlemiş olabileceğidir. Kayyumla ilgili haberlerin manşetten ve sürmanşetten verilmiş olması, kayyum olayının ön planda tutulduğunu göstermektedir.

Yüzdelik oranlar bakımından hem kayyum atanmadan önce hem de kayyum atandıktan sonra yapılan haberlerde kurum olarak belediye öne çıkan unsur olmuştur. Ancak kayyum ataması sonrası yapılan haberlerde belediye başkanının öne çıkarıldığı haber sayısı kayyum öncesine göre önemli bir farkla artış gösterdiği söylenebilir. Bu durum yorumlamaya değerdir. Halkın yerel seçim döneminde kendi iradesiyle seçtiği belediye başkanı yerine, bir kamu görevlisinin kayyum başkan olarak atanmasıyla, halkta bu durum ister istemez kayyum belediye başkanının faaliyetleri hakkında soru işareti ve merak oluşturabilmektedir. Yerel medya bu merakı gidermek ve soru işaretlerini cevapsız bırakmamak adına kayyum atandıktan sonraki dönemde belediye başkanıyla ilgili haberleri daha da ön plana çıkarmak istemiş olabilir, şeklinde bu bulgunun sonucu yorumlanabilir.

Haber kaynağı bakımından özel haber yapılma durumu kayyum öncesi ve sonrası dönem için önemli bir fark oluşturmuştur. Kayyum sonrası dönemde özel haber sayısı kayyum öncesi dönemin yaklaşık olarak yarısıdır. Ayrıca kaynağı belirtilmeyen haber oranının da kayyum sonrası dönemde arttığı görülmüştür. Bu durum gazetelerin kayyumla ilgili haberleri verirken haber kaynağını belirtmekten kaçındıklarını gösterebilmektedir. Haber kaynağının belirtilmesinden kaçınılmasının en önemli sebeplerinden biri yerel medya ile belediye arasındaki ilişkilerin gerilmemesi, belediyeye ilişkin eleştiri niteliğinde ya da olumsuz haberler söz konusu olduğunda aralarındaki iyi ilişkiye zarar verebilme endişesi olduğu söylenebilir.

Kayyum sonrası dönemde yapılan haberlerde çözüm önerisi getirilme oranı kayyum öncesi dönem haberlerine göre daha yüksek bir oranda gerçekleşmiştir. Bu durum, olumlu eleştirinin kayyum sonrası dönemde daha yüksek olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Bu çalışma, örnekleme yer alan belediyelerle ilgili haberlerin yerel basın gündeminde nasıl temsil edildiği konusunu betimsel bir analizle değerlendirmektedir. Çalışma kayyum atanan belediyeler örneği üzerine yapılmıştır. Dolayısıyla kayyum atama öncesi ve kayyum atanma sonrasında yerel basın kuruluşlarının belediyeyle ilgili haberleri nasıl gündeme taşıdıkları üzerinde ele alınmıştır. Bundan sonraki çalışmalarda yerel basın ve belediye arası ilişkilerin incelenmesi amacıyla seçim öncesi ve sonrası değişen yönetimler bağlamında benzeri çalışmalar yürütülebilir. Ayrıca yerel basında yapılanma, yerel basının ekonomi politikası üzerine yapılacak incelemelerle bu çalışmada ortaya konulduğu gibi haber istatistiklerinde meydana gelen farklılıkların açıklanması konusunda çalışmalar yürütülebilir.

KAYNAKÇA

- Aziz, A. (2015). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri ve teknikleri*. Nobel Yayıncılık.
- Baskin, O., Aronoff, C. & Dan, L. (1997). *Public relations the profession and the practice*. 4'th Ed., Mc Grow-Hill Companies.
- Coşkun, B. (2007). Kent yönetimine katılım ve kent konseyleri. Abdullah Yılmaz ve Yavuz Bozkurt (Edt.). *Küresel Esintiler ve Yerel Eklentiler Sarmalında Türk Kamu Yönetimi*, (ss. 99-115). Gazi Kitabevi.
- Darren G. L. (2013). *Siyasal iletişim temel kavramlar* (Çev. Alparslan Nas). Kaknüs Yayınları.
- Gökçe, O. (1993). *İletişim bilimine giriş*. Turhan Kitabevi.
- Güllüpunar, H. (2013). Public relations in strategic management: the case of metropolitan municipalities in Turkey. *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic*, 8(6), 215-231.
- Işık, M. (2008). *Kitle iletişim teorilerine giriş*. Eğitim Kitabevi Yayınları.
- Kayyum Nedir?, <https://sozluk.gov.tr>. (Erişim Tarihi: 25.10.2019).
- Kılıç, S. (2015). Kappa testi. *Journal of Mood Disorders (JMOOD)*, 5(3), 142-144.
- McCombs, M. & Valenzuela, S. (2007). The agenda-setting theory la teoría agenda-setting. *Cuadernos de Información*, 20, 44-50.
- Mutlu, E. (1995). *İletişim sözlüğü*. Ark Yayınevi.
- MW. (2020). "Agenda", <https://www.merriam-webster.com/dictionary/agenda>, (Erişim Tarihi: 14.03.2021).

- Özçetin, B. (2018). *Kitle iletişim kuramları kavramlar, okullar, modeller*. İletişim Yayınları.
- Park, R. E. (1922). "American Journal of Sociology", <https://www.jstor.org/stable/2764394> (Erişim Tarihi: 26.03.2019).
- Rogers, E. M. & Dearing, J. W. (1988). Agenda-setting research where has it been where is it going. In James A. Anderson (Eds.) *Communication Yearbook 11*, (ss. 554-594.), Routledge.
- Sezgin, M. (2011). Belediyelerde halkla ilişkiler ve halka dönük yönetim. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 1(1), 93-120.
- TDK, (2019), "Gündem", <http://www.tdk.gov.tr> (Erişim Tarihi: 07.01.2019).
- Tekinalp, Ş. ve Uzun, R. (2006). *İletişim araştırma ve kuramları*, Beta Basım Yayım Dağıtım.
- Tokgöz, O. (2015). *İletişim kuramlarında anlam vermek başlangıcından günümüze Angloamerikan iletişim kuramı*, İmge Kitabevi Yayınları.
- Türk Medeni Kanunu (2019) Madde 403, <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.4721.pdf>, (Erişim Tarihi:25.10.2019).
- Ural, A. ve Kılıç, İ. (2011). *Bilimsel araştırma süreci ve spss ile veri analizi*. Detay Yayıncılık.
- Yalçındağ, Selçuk (1996). *Belediyemiz ve halkla ilişkileri*. TODAİE Yayınları.
- Yaman, F. T. (2017). Katılımcı demokrasi: kapsam ve unsurlar. *Trakya Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 6(2), 137- 160.
- Yıldırım, B. (2015). İçerik çözümlemesi yönteminin tarihsel gelişimi uygulama alanları ve aşamaları. İçinde: Besim Yıldırım (Edt.) *İletişim Araştırmalarında Yöntemler* (ss. 105-155). Literatürk Yayınları.
- Yüksel, E. (2001). *Medyanın gündem belirleme gücü*, Çizgi Kitabevi.

EKLER

Kodlama Cetvelindeki Verilere Yönelik Operasyonel Tanımlar

Kategoriler	Operasyonel Tanımlar
Belediye Haberi	Belediyenin yürüttüğü faaliyetler hakkında ya da belediye başkanıyla ilgili haberlerin varlığı ve yokluğu
Kayyum ve Belediye Haberi	Kayyum atandıktan sonraki dönemde kayyum atanmış belediyenin yürüttüğü faaliyetler ya da kayyum belediye başkanıyla ilgili haberlerin varlığı ve yokluğu
İlk Sayfadan İç Sayfalara Yönlendirme	Gazetelerin ilk sayfalarında yer alan belediye haberlerinin sayfa numarası verilerek iç sayfalara yönlendirilip yönlendirilmediğine dair bilgi
Haberin Yönlendirilen Sayfa Numarası	Gazetelerin ilk sayfalarında yer alan belediye haberlerinin yönlendirildikleri sayfa numaraları
Haberde Öne Çıkarılan Konu	Kayyum atanan Diyarbakır, Mardin ve Batman belediyelerinin Kayyum öncesi ve sonrası yürüttükleri faaliyetlerinin kategorileştirilmesi
Haberin Çeşitli	Haberlerin gazetenin manşet, sürmanşet, sayfanın eteği veya yan sütunda

Özelliklere Göre Dağılımı	olma durumuna göre belirlenmesi
Haberde Öne Çıkan Unsur	Haberde kurum veya belediye başkanının öne çıkarılma durumu
Belediye ya da Başkanına Yönelik Övgü veya Eleştiri	Haberin başlığında - içeriğinde belediye ya da belediye başkanına yönelik övgü veya eleştirinin olması
Haberde Siyasi Partiyeye Vurgu	Haberin başlığında- içeriğinde herhangi bir siyasi partinin adının geçmesi
İdeoloji Öne Çıkarma	Haberin başlığında- içeriğinde herhangi bir ideolojinin adının geçmesi veya ideolojik söylemin olması
Haber Kaynağı	Haberin kimin yaptığı, haberin nereden çıktığı (özel haber, ajans, bildiri-bülten, resmi açıklama, sosyal medya, web sitesi, haber merkezi) veya haberin kaynağının belirtilmemesi
Haberde Görsel Kullanımı	Haberde görsel doküman kullanılması
Haberde Kullanılan Görsel Türü	Haberde kullanılan görsel dokümanın fotoğraf, grafiksel unsur vb. niteliği
Görselin Renk Durumu	Gazetenin kullandığı görseli renkli veya siyah beyaz olarak baskılama durumu
Haberde Kullanılan Başlık Türü	Habere atılan başlığın niteliğine (alıntı, betimleyici, yorumlayıcı, bilgi verici, soru ifadesi ve diğer gibi) yönelik bilgi
Haberin Sunum Şekli	Haberin olumlu, olumsuz ya da tarafsız şekilde sunulması
Kayyum Sonrası Belediye Haberine Nasıl Yaklaşıldığı	Kayyum dönemindeki belediye ile ilgili haberlerde, haber içeriğinin olumlu, olumsuz ya da tarafsız şekilde sunulması veya haberin kayyumla ilgili olmama durumu
Sürecin Ne Olarak İsimlendirildiği	Kayyum sürecinin hangi kelimelerle isimlendirildiğine yönelik bilgi
Haberde Bir Çözüm Önerisi Var mı?	Haber içeriğinde sorun ifade edildiğinde bu soruna çözüm önerisinde bulunulup (çözüm önerisi bulunmaktadır), bulunulmadığına (çözüm önerisi bulunmamaktadır) ilişkin bilgi
İlk Sayfada Konuyla İlgili Köşe Yazısına Yönlendirme	Haberin yapılan olayla ilgili ilk sayfadan iç sayfalara köşe yazarlarının yazısı varsa bu yazıya yönlendirme durumu
Kayyumla Olumlu Yaklaşılan Haber	Kayyumla ilgili olumlu haber durumunun varlığı ve yokluğu